

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่
หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2566

เลขที่ 641/61 หมู่ที่ 3 ถนนเจนจบทิศ
ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น 40110
โทรศัพท์ 043-272004 โทรสาร 043- 274052
Website. ijsbanphai@gmail.com
Email. ijsbanphai@gmail.com

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงตั้งใจจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพสูงสุด โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2560 และให้สถานศึกษานำไปใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่จึงได้จัดประชุม ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่ขึ้น โดยระดมความคิดจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกำหนดเป็นปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายแล้วจัดทำส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนสำเร็จเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เมื่อปีการศึกษา 2565 ได้นำการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning มาจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่านการไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิม เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์และแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เด็กนำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) ทักษะสมอง EF มีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จด้านการเรียน เพราะเด็กใช้ทักษะนี้เพื่อจดจำเนื้อหาที่เรียน ทำตามคำสั่งได้ต่อเนื่อง หลีกเลี่ยงต่อสิ่งเร้าที่จะทำให้วอกแวกกับการเรียน ปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เหมาะสม ควบคุมอารมณ์ของตนเอง และทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นเวลายาวนานได้ นอกจากเรื่องการเรียนรู้แล้วยังช่วยเรื่องสังคม เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม ความเป็นผู้นำ กล้าคิดตัดสินใจ ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง และทำงานจนบรรลุเป้าหมาย ผู้ปกครอง พ่อแม่ และครู จึงต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมทักษะสมอง EF ให้แก่เด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีความสุข และใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพต่อไป

โรงเรียนขอขอบคุณคณะครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรดังกล่าวเป็นอย่างสูง หากมีข้อควรพัฒนาประการใดขอได้โปรดแจ้งให้โรงเรียนทราบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่

มิถุนายน 2566

สารบัญ

หน้า

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	1
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย	2
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	6
การจัดเวลาเรียน	17
สาระการเรียนรู้การจัดประสบการณ์	18
การจัดประสบการณ์	91
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	97
การประเมินพัฒนาการ	99
การบริหารจัดการหลักสูตร	116
การเชื่อมต่อดัชนีการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	120
ภาคผนวก	
- หนังสือให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน	

บทที่ 1

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่

“การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่ 2 ถึง 6 ปี อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สนองต่อธรรมชาติและพัฒนากการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่ได้กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ”

บทที่ 2

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการประสบการณ์การจัดการ เรียนรู้มีความสุขเหมาะสมกับวัย และเต็มตามศักยภาพ ได้รับการฝึกปฏิบัติด้านทักษะชีวิตและความ พื่อเพียง มีความสำนึกในความเป็นไทย เป็นคนดีมีวินัย โดยความร่วมมือของโรงเรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก

2. พันธกิจ

1. จัดประสบการณ์ให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา
2. จัดการเรียนรู้ให้เด็กได้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการที่สอดคล้องกับวัยและเกิดการ เรียนรู้มีความสุข
3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้เด็กได้มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่เหมาะสมตามวัย
4. บูรณาการความสำนึกของความเป็นไทยและเป็นคนดีมีวินัยตามหน่วยของการเรียนรู้
5. ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างโรงเรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็ก

3. เป้าหมาย

1. เด็กมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาสอดคล้องตามวัย
2. เด็กมีความรู้ความสามารถเหมาะสมตามวัยทางวิชาการ
3. เด็กมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ตามวัย
4. เด็กมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความเป็นไทยเป็นคนดีมีวินัย
5. พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระกุมารเยซู บ้านไผ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

หลักการ และจุดหมายของหลักสูตร

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่เป็นโรงเรียนของมูลนิธิคณะพระกุมารเยซู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติในอนาคต จัดประสบการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการ เล่น และการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย บูรณาการทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรี การเคลื่อนไหว คุณธรรมจริยธรรม และสุขภาพอนามัยและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับเด็กที่หลากหลาย เช่น

- โรงเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๙ มาเป็นแนวทางจัดการศึกษาในการดำเนินชีวิต โดยจัดแหล่งเรียนรู้ และจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ธรรมชาติศึกษา เข้าใจถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิตแบบไทยๆ และได้ลงมือปฏิบัติจริงเช่น ปลูกพืช/สมุนไพร เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ อย่างเหมาะสมตามวัยและมีแหล่งเรียนรู้สวนสัตว์จำลอง

- ด้านภาษาส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน เพื่อให้เด็กสามารถสื่อสารทั้ง 3 ภาษาได้เหมาะสมตามวัย

- ส่งเสริมคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ปลูกฝังและวางรากฐานระยะยาวในการสร้างนักวิทยาศาสตร์และทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ

- ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

- ส่งเสริมด้านสุนทรียภาพ สร้างสรรค์จินตนาการ เช่น ดนตรีนาฏศิลป์ ศิลปะสร้างสรรค์

- นำแนวทางการสอนแบบมอนเตสซอรีมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และจิตวิญญาณ

- กิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมความคิดจินตนาการสร้างสรรค์

- โรงเรียนจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่านการไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิม เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์และแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เด็กนำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นความรู้ใหม่

- โรงเรียนจัดการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาทักษะ EF

หลักการของหลักสูตร

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดู และการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับครูสอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือ ผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
5. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มุ่งพัฒนาการตามวัย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อม ในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นการกำหนดความคาดหวังที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย หลังจากจบหลักสูตรแล้ว มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จะต้องกำหนดให้ตรงกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 1 มาตรฐานคือ
 - มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 - มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐานคือ
 - มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
 - มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
 - มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
 - มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐานคือ
 - มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 - มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
 - มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 - มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

บทที่ 4

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็ก และสภาพที่พึงประสงค์เป็นความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เกิด บนพื้นฐานพัฒนาการและธรรมชาติของเด็กแต่ละช่วงอายุเพื่อนำไปกำหนดในสาระการเรียนรู้และการประเมินพัฒนาการ มีรายละเอียด ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	1.2.1 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้	2.1.1 เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	2.1.2 กระโดด 2 ขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	2.1.2 กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	2.1.3 วิ่งแล้วหยุด	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วยทั้ง 2 ข้าง	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
2.2 ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	2.2.2 เขียนรูปวงกลมตามแบบได้	2.2.2 เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เซนติเมตรได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตรได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออก	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใด เป็นของตนเองและ สิ่งใดเป็นของผู้อื่น	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง
5.2 มีความเมตตา กรุณา มี น้ำใจ และช่วยเหลือ แบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาส่วนตัวเลียง	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาส่วนตัวเลียง	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาส่วนตัวเลียง
	5.2.2 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือ ท่าทางรับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและ ท่าทางรับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและ ท่าทางรับรู้ความรู้สึก ผู้อื่นอย่างสอดคล้อง กับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเอง	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว
	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	7.2.3 หุ่ดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	7.2.3 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมีกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	8.2.2 ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.2.2 ยืม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	8.2.2 ยืม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	8.3.3 ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	9.1.2 เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์	9.2.1 อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตนเอง	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตามองข้อความตามเส้นบรรทัด	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
	9.2.2 เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	9.2.2 เขียนคล้ายตัวอักษร	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
10.1 มีความสามารถในการ คิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่ง ต่าง ๆ จากการ สังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะและ ส่วนประกอบของสิ่ง ต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงหรือ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่หรือ เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้งาน เพียงลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่างหรือ ความเหมือนของสิ่ง ต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ ที่สังเกตพบเพียง ลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่างหรือ ความเหมือนของสิ่ง ต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ ที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
	10.1.3 คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือ หน้าที่การใช้งาน	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่ง ต่าง ๆ โดยใช้อย่าง น้อย 1 ลักษณะเป็น เกณฑ์	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่ง ต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็น เกณฑ์
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 3 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่างน้อย 4 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการ คิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุสิ่งที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการ กระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 ระบุสาเหตุ หรือผลที่ เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่ เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำด้วย ตนเอง
10.2 มีความสามารถในการ คิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุสิ่งที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการ กระทำเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	10.2.1 ระบุสาเหตุ หรือผลที่ เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่ เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำด้วย ตนเอง

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้(ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
	10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะ เกิดขึ้น	10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะ เกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วม ในการลงความเห็น จากข้อมูล	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะ เกิดขึ้น และมีส่วนร่วม ในการลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมี เหตุผล
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่ เกิดขึ้น	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่ เกิดขึ้น
	10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	10.3.2 ระบุปัญหาและ แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	10.3.2 ระบุปัญหาสร้าง ทางเลือกและเลือกวิธี แก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
11.1 ทำงานศิลปะตาม จินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง โดยมีการ ดัดแปลงและแปลก ใหม่จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเอง โดยมีการ ดัดแปลงและแปลก ใหม่จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตาม จินตนาการอย่าง สร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายหรือ แปลกใหม่	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายและ แปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อนุบาลปีที่ 1	อนุบาลปีที่ 2	อนุบาลปีที่ 3
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	12.1.1 สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนข้อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	12.1.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

โครงสร้างหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายที่กำหนด สถานศึกษาควรกำหนดโครงสร้างดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560		
ช่วงอายุ	อายุ 3-6	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	• ด้านร่างกาย • ด้านอารมณ์และจิตใจ • ด้านสังคม • ด้านสติปัญญา	• เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก • เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก • ธรรมชาติรอบตัว • สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	ไม่น้อยกว่า 180 วัน ต่อปีการศึกษา	

บทที่ 5

การจัดเวลาเรียน

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนในการจัดประสบการณ์ให้เด็ก 2-6 โดยใช้เวลาในการจัดประสบการณ์วันละ 6 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 5 วัน รวม 30 ชั่วโมง ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ ปีละ 36 สัปดาห์ โดยจัดหน่วยการเรียนรู้รวม 36 หน่วยต่อ 1 ปีการศึกษา

บทที่ 6

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าว่าแต่ละช่วงวัยควรเรียนรู้เรื่องอะไรบนหลักการของพัฒนาการเด็ก หลักการจัดการศึกษา ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ความต้องการ/ความสนใจของเด็กปฐมวัยสำหรับสาระที่ควรเรียนรู้นั้นควรพิจารณาเรื่องราวในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก และข้อมูลสภาพภูมิศาสตร์ สถานที่สำคัญ วัฒนธรรมด้านอาหาร ประเพณีสำคัญในชุมชน ท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้สำคัญ ที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยอาศัยประสบการณ์ของครูผู้สอน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชนร่วมกันกำหนดสาระที่ควรเรียนรู้อย่างปี ให้สอดคล้องกับความต้องการ/ความสนใจของเด็กปฐมวัย มีความทันสมัย และควรตรวจสอบความครอบคลุมหัวเรื่องที่ระบุไว้ 4 สาระที่ควรเรียนรู้ และประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 และได้นำรายละเอียดมาบรรจุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้นำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการที่ครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัยสุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัยดังนี้

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อใหญ่	1) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ 2) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 3) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ 4) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ 5) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อเล็ก	1) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้บล็อก 2) การเขียนภาพและการเล่นกับสี 3) การปั้น 4) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ 5) การหยิบจับการใช้กรรไกรการฉีกการตัดการปะและการร้อยวัสดุ
1.1.3 การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน	1) การปฏิบัติตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
1.1.4 การรักษาความปลอดภัย	1) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน 2) การฟังนิทานเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย 3) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย 4) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ
1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง	1) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่* 2) การเคลื่อนไหวข้างสิ่งกีดขวาง

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะ ที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตนเอง มีคามสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ด้านอารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
1.2.1 สุนทรียภาพ ดนตรี	1) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี 2) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ 3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี 4) การเล่นบทบาทสมมติ 5) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ 6) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
1.2.2 การเล่น	1) การเล่นอิสระ 2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ 3) การเล่นตามมุมประสบการณ์ 4) การเล่นนอกห้องเรียน
1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม	1) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ 2) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม 3) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม
1.2.4 การแสดงออกทางอารมณ์	1) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 2) การเล่นบทบาทสมมติ 3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี 4) การร้องเพลง

ด้านอารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
	5) การทำงานศิลปะ
1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	1) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปณิธานเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	1) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปณิธานเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่นการทำงานกับผู้อื่นการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน 2) การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*
1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียน 2) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า 3) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใหม่ 4) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ 5) การเลี้ยงสัตว์ 6) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน*
1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย	1) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย* 2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย 3) การประกอบอาหารไทย 4) การศึกษานอกสถานที่ 5) การละเล่นพื้นบ้านของไทย
1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม	1) การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน 2) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน 3) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	4) การดูแลห้องเรียนร่วมกัน 5) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
1.3.5 การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ	1) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 2) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น* 3) การทำศิลปะแบบร่วมมือ*
1.3.6 การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	1) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา* 2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง*
1.3.7 การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	1) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

1.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษาจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาการคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
1.4.1 การใช้ภาษา	1) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม 2) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ 3) การฟังเพลงนิทาน คำคล้องจอง บทละครหรือเรื่องราวต่าง ๆ 4) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ 5) การพูดกับคนอื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือผู้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ* 7) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ* 8) การร่อจังหวะที่เหมาะสมในการพูด 9) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร 10) การอ่านหนังสือภาพนิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ 11) อ่านอย่างอิสระตามลำพังการอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ 12) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง 13) การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำและข้อความ* 14) การอ่านและชี้ข้อความโดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง* 15) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตนหรือคำคุ้นเคย

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
	16) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือการเขียนของผู้ใหญ่** 17) การคาดเดาคำวลีหรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทานเพลงคำคล้องจอง* 18) การเล่นเกมทางภาษา 19) การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง* 20) การเขียนร่วมกันตามโอกาสและการเขียนอิสระ* 21) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็กคำคุ้นเคย** 22) การสะกดและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ**
1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา	1) การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม 2) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน 3) การบอกและแสดงตำแหน่งทิศทางและระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ* 4) การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอกกรวย* 5) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง 6) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน* 7) การทำซ้ำการต่อเติมและการสร้างแบบรูป* 8) การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน 9) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ 10) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ* 11) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ 12) การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน* 13) การจับคู่ การเปรียบเทียบและ การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร 14) การบอกแล้วเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา* 15) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน* 16) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ* 17) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล* 18) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล 19) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
1.4.3 จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	1) การรับรู้และการสร้างความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุของเล่นและชิ้นงาน 2) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทางการเคลื่อนไหวและศิลปะ 3) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย
1.4.4 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้	1) การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว 2) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ 3) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ 4) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

2. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิด หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์ เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็กโดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็กดังนี้

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษา ร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์เช่น กล้วย ส้มตำ ไข่เจียว ลาบ ข้าวจี ข้าวต้มมัด กุนเชียง หมูหยอง ผัก ผลไม้ตามฤดูกาล เป็นต้น การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง จากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อ ผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดง มารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญในชุมชน ได้แก่ โรงเรียน วัด โบสถ์แม่พระประจักษ์เมืองลุ่มรีด สถานีตำรวจ เทศบาล ที่ว่าการอำเภอ ไปรษณีย์ โรงพยาบาล การประปา การไฟฟ้า วันสำคัญได้แก่ วันวิสาขบูชา วันไหว้ครู วันสุนทรภู่ วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ์ บดินทรเทพยวรางกูร วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ วันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร วันปิยมหาราช วันลอยกระทง วันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.๙ วันรัฐธรรมนูญ วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันครู วันวาเลนไทน์ วันสงกรานต์ เป็นต้น อาชีพของคนในชุมชนได้แก่ รับราชการ ค้าขาย รับจ้าง เกษตรกร รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้าง เป็นต้น ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนได้แก่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ แหล่งเทียนเข้าพรรษา ประเพณีวันลอยกระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง บุญมหาชาติ เป็นต้น สัญลักษณ์สำคัญของชาติและปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา สุนทรีแลนด์ แดนตุ๊กตา วัดพระเจ้าใหญ่ฝือบั้ง จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น

2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืชและสัตว์ในท้องถิ่นที่เด็กควรรู้จัก ได้แก่ สุนัข ไก่ วัว ควาย เป็ด ช้าง ม้า ปลา ปู กุ้ง หอย เป็นต้น พืชในท้องถิ่นที่เด็กควรรู้จักได้แก่ ต้นราชพฤกษ์ หรือ ต้นคูณ ต้นมะม่วง ต้นลิลาวดี ต้นมะขาม ต้นมะพร้าว ต้นมะยม สะระแหน่ ต้นหอม ผักกาด ผักชี ผักคะน้า แตงกวา ผักบุ้ง มะเขือเทศ เป็นต้น ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น สวนสัตว์จำลอง สวนสมุนไพร สวนเกษตรพอเพียง สวนกล้วย ธรรมชาติศึกษา เป็นต้น

2.4 สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคมในชุมชนที่เด็กควรรู้จักได้แก่ รถไฟ รถยนต์ เครื่องบิน รถจักรยานยนต์ จักรยาน รถตู้ รถกระบะ รถบรรทุก รถสามล้อ รถไถนา รถประจำทาง เป็นต้น เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น จดหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์บ้าน อินเทอร์เน็ต E-mail โทรสาร เว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น

ตารางวิเคราะห์
สาระการเรียนรู้รายปี

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุข นิสัยที่ดี	1.1 น้ำหนักและ ส่วนสูงตาม เกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและ ส่วนสูงตาม เกณฑ์ของ กรมอนามัย	ตัวเด็ก - รับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ - วิธีระวังรักษา ร่างกายให้สะอาด - มีสุขภาพอนามัยที่ดี	1.1.3 การรักษา สุขภาพอนามัย ส่วนตน (1) การปฏิบัติตน ตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน
			1.2.1 ยอมรับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์และ ดื่มน้ำสะอาด เมื่อมีผู้ชี้แนะ		
		1.2 มีสุขภาพ อนามัยและ สุขนิสัยที่ดี	1.2.2 ล้างมือก่อนรับ ประทานอาหาร และหลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ		
			1.2.3 นอนพักผ่อน เป็นเวลา		
			1.2.4 ออกกำลังกาย เป็นเวลา	ตัวเด็ก - มีสุขภาพอนามัยที่ดี	1.1.1 การใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ (1) การเคลื่อนไหวอยู่ กับที่ (2) การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ (3) การเคลื่อนไหว พร้อมวัสดุอุปกรณ์ (4) การเคลื่อนไหวที่ ใช้การประสาน สัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ใน การขว้าง การจับ การจับ การโยน (5) การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	1.1.4 การรักษาความปลอดภัย (1) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (2) การฟังนิทานเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (3) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (4) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
	มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก แข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้		1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (1) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่
			2.1.2 กระโดด ๒ ขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้		1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (1) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่
			2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้		1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (2) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			2.1.4 รับลูกบอล โดยใช้มือและ ลำตัวช่วย		1.1.1 การใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ (4) การเคลื่อนไหวที่ใช้ การประสานสัมพันธ์ ของการใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ
		2.2 ใช้มือ - ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัด กระดาษขาด จากกันได้โดย มือเดียว		1.1.2 การใช้ กล้ามเนื้อเล็ก (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆด้วยเศษวัสดุ (5) การหยิบจับการใช้ กรรไกรการฉีก การตัดการปะและ การร้อยวัสดุ
			2.2.2 เขียนรูปร่างกลม ตามแบบได้		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (2) การเขียนภาพและ การเล่นกับสี (3) การปั้น (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆด้วยเศษวัสดุ
			2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 1 เซนติเมตรได้		1.1.2 การใช้ กล้ามเนื้อเล็ก (1) การเล่นเครื่องเล่น สัมผัสและการสร้าง สิ่งต่างๆ จาก แท่งไม้บล็อก (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆด้วยเศษวัสดุ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์	มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	ตัวเด็ก - การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	1.2.2 การเล่น (1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุมประสบการณ์/ มุมเล่นต่างๆ (4) การเล่นนอกห้องเรียน 1.2.5 การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (1) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง 1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (1) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอดภัยเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
					1.2.1 สนุกหิรยภพดนตรร (4) การเล่นบทบาทสมมติ 1.2.3 คุณธรรมจรรยธรรม (1) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ
		3.2 มีความรู้สึกที่ดีตนเอและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออก	ตัวเด็ก - การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(2) การฟังนิทาน เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (3) การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิง จริยธรรม
			3.2.2. แสดงความ พอใจใน ผลงานตนเอง	ตัวเด็ก - การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเอง	1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (1) การพูดสะท้อน ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น 1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม (3) การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิง จริยธรรม
	มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดง ออกทางศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	4.1 สนใจมีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจมีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	ตัวเด็ก - ความภาคภูมิใจใน ตนเองการสะท้อน การรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น	1.2.1 สนุกเพลิดเพลิน ดนตรี (5) การทำกิจกรรม ศิลปะต่างๆ (6) การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม 1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (5) การทำงานศิลปะ
			4.1.2 สนใจมีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี		1.2.1 สนุกเพลิดเพลิน ดนตรี (1) การฟังเพลง การ ร้องเพลง และ การแสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(2) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ 1.2.4 การแสดงออกทางอารมณ์ (4) การร้องเพลง
			4.1.3 สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะและดนตรี		1.2.1 สนุกพริ้วภาพดนตรี (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
	มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	ตัวเด็ก - การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น	1.2.4 การแสดงออกทางอารมณ์ (1) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 1.2.2 การเล่น (1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ (4) การเล่นนอกห้องเรียน
		5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	ตัวเด็ก - การมีคุณธรรม จริยธรรม	1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ (5) การเลี้ยงสัตว์

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			5.2.2 แบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ		1.3.1 การปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน (1) การช่วยเหลือ ตนเองในกิจวัตร ประจำวัน
		5.3 มีความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือ ท่าทางรับรู้ ความรู้สึกผู้อื่น		1.3.7 การยอมรับใน ความเหมือนและ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (1) การเล่นหรือทำ กิจกรรมร่วมกับ กลุ่มเพื่อน
		5.4 มีความ รับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมาย จนสำเร็จเมื่อมี ผู้ช่วยเหลือ	ตัวเด็ก - ความภูมิใจในตนเอง การสะท้อน การรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น	1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม (3) การทำงานศิลปะที่ นำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมา ใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ ใหม่
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและ ปฏิบัติตนตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	6.1 ช่วยเหลือ ตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ ช่วยเหลือ		1.3.1 การปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวัน (1) การช่วยเหลือ ตนเองในกิจวัตร ประจำวัน
			6.1.2 รับประทาน อาหารด้วย ตนเอง	ตัวเด็ก - รับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์ เช่น ไก่ย่าง ส้มตำ ลาบ ไข่เจียว ข้าวจี๋ ข้าวต้มมัด กุนเชียง	

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				หมูหยอง ผัก ผลไม้ ตามฤดูกาล เป็นต้น	
			6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	ตัวเด็ก - วิธีระวังรักษา ร่างกายให้สะอาด	1.3.4 การมี ปฏิสัมพันธ์มี ส่วนร่วม และ บทบาทสมาชิก ของสังคม (4) การดูแลห้องน้ำ ห้องส้วมร่วมกัน
		6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ เมื่อมีผู้ชี้แนะ		1.3.4 การมี ปฏิสัมพันธ์มี ส่วนร่วม และ บทบาทสมาชิก ของสังคม (1) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของ ห้องเรียน (4) การดูแลห้องเรียน ร่วมกัน
		6.3 ประหยัดและ พอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงเมื่อ มีผู้ชี้แนะ	สิ่งต่างๆรอบตัว - ประโยชน์การใช้งาน และการเลือกใช้ สิ่งของเครื่องใช้	1.3.1 การปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวัน (2) การปฏิบัติตนตาม แนวทางหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง 1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (2) การใช้วัสดุและ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 7 รักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และ ความเป็นไทย	7.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	บุคคลและสถานที่ - สถานศึกษา ชุมชน - สถานที่สำคัญในชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ แท่งเทียนพรรษา วันลอยกระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง บุญมหาชาติ เป็นต้น สัญลักษณ์สำคัญ ของชาติและปฏิบัติ ตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย หรือ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อ การศึกษาสุนทรี แลนด์แดนตุ๊กตา วัดพระเจ้าใหญ่ฝือบั้ง จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและ การรักษาสาธารณสุข สมบัติ	1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (2) การใช้วัสดุและ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า (6) การสนทนาข่าว และเหตุการณ์ที่ เกี่ยวกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่		1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (1) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแล สิ่งแวดล้อมทั้ง ภายนอกและ ภายในห้องเรียน
			7.2.2 กล่าวคำ ขอบคุณและ ขอโทษเมื่อ มีผู้ชี้แนะ		1.3.3 การปฏิบัติตาม วัฒนธรรม ท้องถิ่นและ ความเป็นไทย (1) การเล่นบทบาท สมมติการปฏิบัติ ตนในความเป็นคน ไทย (4) การศึกษานอก สถานที่
			7.2.3 หยุดยีนเมื่อได้ ยินเพลงชาติ ไทยและเพลง สรรเสริญ พระบารมี	บุคคลและสถานที่ - สัญลักษณ์สำคัญ ของชาติไทย	1.3.3 การปฏิบัติตาม วัฒนธรรม ท้องถิ่นและ ความเป็นไทย (2) การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่อาศัยและ ประเพณีไทย (5) การละเล่น พื้นบ้านของไทย

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับความ เหมือนและ ความแตกต่าง ไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำ กิจกรรม ร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไป จากตน	ตัวเด็ก - การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดี ของครอบครัวและ โรงเรียน	1.3.7 การยอมรับใน ความเหมือน และความ แตกต่าง ระหว่างบุคคล (1) การเล่นหรือทำ กิจกรรมร่วมกับ กลุ่มเพื่อน
		8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับ เพื่อน		1.3.6 การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (1) การมีส่วนร่วมใน การเลือก วิธีการแก้ปัญหา
			8.2.2 ยืมหรือทักทาย ผู้ใหญ่และ บุคคลที่คุ้นเคย ได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	บุคคลและสถานที่ - มีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน	1.3.4 การมี ปฏิสัมพันธ์ วินัยมีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของสังคม (3) การให้ความ ร่วมมือในการ ปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ 1.3.5 การเล่นและ ทำงานแบบ ร่วมมือร่วมใจ (1) การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์มีวินัยมีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (1) การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
			8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ		1.3.5 การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (1) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (3) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
			8.3.3 ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหามีผู้ชี้แนะ		1.3.6 การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (1) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
ด้านสติปัญญา	มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	9.1 สนทนาได้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดได้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	ตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว บุคคลและสถานที่ - บุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด	1.4.1 การใช้ภาษา (3) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ (6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				- สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน	
			9.1.2 เล่าเรื่องด้วยประโยชนสั้นๆ	บุคคลและสถานที่ - ครอบครัว - บุคคลต่างๆที่เด็กเกี่ยวข้อง - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน	1.4.1 การใช้ภาษา (6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (7) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ
		9.2 อ่านภาพ เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	บุคคลและสถานที่ - ครอบครัว - บุคคลต่างๆที่เด็กเกี่ยวข้อง - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ	1.4.1 การใช้ภาษา (10) การอ่านหนังสือ ภาพนิทาน หลากหลาย ประเภท/รูปแบบ (11) อ่านอย่างอิสระตามลำพังการอ่านร่วมกันการอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (12) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง (14) การอ่านและชี้ข้อความโดย

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					กวาดสายตาม บรรทัดจากซ้าย ไปขวาจากบนลง ล่าง (15) การสังเกต ตัวอักษรในชื่อ ของตนหรือคำ คุ้นเคย
			9.2.2 เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	ตัวเด็ก - ชื่อ นามสกุล	1.4.1 การใช้ภาษา (19) การเห็น แบบอย่างของ การเขียนที่ ถูกต้อง (20) การเขียนร่วมกัน ตามโอกาส และ การเขียนอิสระ
	มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถ ในการคิดที่เป็น พื้นฐานในการ เรียนรู้	10.1 มีความ สามารถในการคิดรวบ ยอด	10.1.1 บอกลักษณะ ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ ประสาทสัมผัส	ตัวเด็ก - รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก - ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของมนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งต่างๆรอบตัว - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส บุคคลและสถานที่ - สถานศึกษา ชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน ได้แก่ บุญภูมิข้าวใหญ่ แท้	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิดเชิง เหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (1) การสังเกต ลักษณะส่วน ประกอบ การ เปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาท สัมผัสอย่าง เหมาะสม (2) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จาก มุมมองที่ต่างกัน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				เขียนเข้าพรรษา ประเพณีวัน ลอยกระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนังบุญ มหาชาติ เป็นต้น สัญลักษณ์สำคัญ ของชาติและ ปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษา สุนทรียแลนด์ แดน ตุ๊กตา วัดพระเจ้า ใหญ่ผือบังจิตรกรรม ฝาผนัง เป็นต้น	(3) การบอกและ แสดงตำแหน่ง ทิศทางและ ระยะทางของสิ่ง ต่างๆด้วยการ กระทำ ภาพวาด ภาพถ่ายและ รูปภาพ
			10.1.2 จับคู่หรือ เปรียบเทียบ สิ่งต่างๆโดยใช้ ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้ งานเพียง ลักษณะเดียว	สิ่งต่างๆรอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิดเชิง เหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (3) การเล่นกับสื่อต่าง ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอกกรวย

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.1.3 จับคู่หรือเปรียบเทียบ สิ่งต่างๆโดยใช้ ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้ งาน	สิ่งต่างๆรอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน - เงิน	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิดเชิง เหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (5) การคัดแยกจัด กลุ่ม และการ จำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง (6) การต่อของชิ้นเดิม ในชิ้นใหญ่ให้ สมบูรณ์และการ แยกชิ้นส่วน (7) การทำซ้ำการต่อ เดิมและการสร้าง แบบรูป (8) การนับและแสดง จำนวนของสิ่ง ต่างๆใน ชีวิตประจำวัน (9) การเปรียบเทียบ และเรียง ลำดับ จำนวนของสิ่ง ต่างๆ (10) การรวมและการ แยกสิ่งต่างๆ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.1.4 เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์ อย่างน้อย 3 ลำดับ	สิ่งต่างๆรอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน - เงิน	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิดเชิง เหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (9) การเปรียบเทียบ และเรียง ลำดับ จำนวนของสิ่งต่างๆ (10) การบอกและ แสดงอันดับที่ ของสิ่งต่างๆ
		10.2 มีความ สามารถในการคิดเชิง เหตุผล	10.2.1 ระบุผลที่ เกิดขึ้น ในเหตุการณ์ หรือการ กระทำเมื่อมี ผู้อื่นชี้แนะ	สิ่งต่างๆรอบตัว - ส่วนประกอบการ เปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ รอบตัว - เวลา	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิดเชิง เหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (14) การบอกแล้ว เรียงลำดับ กิจกรรม หรือเหตุการณ์ ตามช่วงเวลา (15) การใช้ภาษาทาง คณิตศาสตร์กับ เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน
			10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้น	สิ่งต่างๆรอบตัว - ส่วนประกอบการ เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของ สิ่งต่างๆรอบตัว ธรรมชาติรอบตัว - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิดเชิง เหตุผล การ ตัดสินใจและ แก้ปัญหา (17) การคาดเดาหรือ การคาดคะเนสิ่ง ที่อาจจะเกิดขึ้น

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				ภ้ยธรรมชาติ - แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก	อย่างมีเหตุผล
		10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ		1.4.2 การคิดรวบยอดการคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา (18) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
			10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก		1.4.2 การคิดรวบยอดการคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา (19) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
	มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง	ตัวเด็ก - การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น	1.4.3 จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (1) การรับรู้และการสร้างความคิดความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน (3) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		11.2 แสดงท่าทาง เคลื่อนไหว ตามจินตนา การอย่าง สร้างสรรค์	11.1.2 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสาร ความคิด ความรู้สึกร ของตนเอง		1.4.3 จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์ (1) การแสดงความคิด สร้างสรรค์ ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ
	มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้ และมี ความสามารถใน การแสวงหา ความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	12.1 มีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรือ อ่านหนังสือ ด้วยตนเอง	สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้หนังสือและ ตัวหนังสือ	1.4.4 เจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ และการ แสวงหาความรู้ (1) การสำรวจสิ่ง ต่างๆและแหล่ง เรียนรู้รอบตัว (2) การตั้งคำถามใน เรื่องที่สนใจ (3) การสืบเสาะ ความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อ สงสัยต่างๆ (4) การมีส่วนร่วมใน การรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอ ข้อมูลจากการสืบ เสาะหาความรู้ใน รูปแบบต่างๆ และ แผนภูมิอย่างง่าย
			12.1.2 กระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม		

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - รูปร่างหน้าตา - อวัยวะต่างๆ บุคคลและสถานที่ - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ แหล่งเรียนรู้พระราชนิพนธ์วันลอยกระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง บุญมหาชาติ เป็นต้น - สัญลักษณ์สำคัญของชาติและปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา สุนทรียแลนด์ แดนตุ๊กตา วัดพระเจ้าใหญ่ผือบัง จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น	

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3 – 4 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				ธรรมชาติรอบตัว - พืช สัตว์ ดิน น้ำ - ท้องฟ้า - สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ - แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน - สิ่งแวดล้อมเด็ก สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ - ยานพาหนะ - การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - อย่างประหยัด - ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม	
			12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ		

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุข นิสัยที่ดี	1.1 น้ำหนักและ ส่วนสูงตาม เกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและ ส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรม อนามัย		1.1.3 การรักษา สุขภาพอนามัย ส่วนตน (1) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน
		1.2 มีสุขภาพ อนามัยและ สุขนิสัยที่ดี	1.2.1 ยอม รับประทาน อาหารที่ มีประโยชน์และ ดื่มน้ำสะอาด ด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - รับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์	
			1.2.2 ล้างมือก่อน รับประทาน อาหารและ หลังจากใช้ ห้องน้ำ ห้อง ส้วมด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - วิธีระมัดระวังรักษา ร่างกายให้สะอาด	
			1.2.3 นอนพักผ่อน เป็นเวลา	ตัวเด็ก - มีสุขภาพอนามัยที่ดี	
			1.2.4 ออกกำลังกาย เป็นเวลา	ตัวเด็ก - มีสุขภาพอนามัยที่ ดี	1.1.1 การใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ (1) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (2) การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ (3) การเคลื่อนไหว พร้อมวัสดุอุปกรณ์ (4) การเคลื่อนไหวที่ใช้ การประสาน สัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ใน การขว้างการจับ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					การโยน การเตะ (5) การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ
		1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	1.1.4 การรักษาความปลอดภัย (1) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (2) การฟังนิทานเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (3) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (4) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
	มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก แข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	2.1.1 เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน		1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (1) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่
			2.1.2 กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว		
			2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้		1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (2) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้ มือทั้ง 2 ข้าง		1.1.1 การใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ (4) การเคลื่อนไหวที่ใช้ การประสาน สัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ใน การขว้างการจับ การโยน การเตะ
		2.2 ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัด กระดาษตาม แนวเส้นตรงได้		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆด้วยเศษวัสดุ (5) การหยิบจับการใช้ กรรไกรการฉีก การตัดการปะและ การร้อยวัสดุ
			2.2.2 เขียนรูป สี่เหลี่ยมตาม แบบได้อย่างมี มุมชัดเจน		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (2) การเขียนภาพและ การเล่นกับสี (3) การปั้น (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆด้วยเศษวัสดุ
			2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตร ได้		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (1) การเล่นเครื่องเล่น สัมผัสและการ สร้างสิ่งต่างๆ จาก แท่งไม้บล็อก (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์	มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	ตัวเด็ก - การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม	1.2.2 การเล่น (1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุมประสบการณ์ มุมเล่นต่างๆ (4) การเล่นนอกห้องเรียน 1.2.5 การมีอัตลักษณ์ เฉพาะตนและ เชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (1) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง 1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (1) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ พลบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
		3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	ตัวเด็ก - การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม (1) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (2) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม (3) การร่วมสนทนา

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิง จริยธรรม 1.2.1 สุนทรียภาพ ดนตรี (2) การเล่นบทบาท สมมติ
			3.2.2. แสดงความพอใจ ในผลงานและ ความสามารถ ของตนเอง	ตัวเด็ก - การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเอง	1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (1) การพูดสะท้อน ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น
	มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและ แสดงออกทาง ศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว	4.1 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออก ผ่าน งานศิลปะ	ตัวเด็ก - ความภาคภูมิใจใน ตนเองการ สะท้อนการรับรู้ อารมณ์และ ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น	1.2.1 สุนทรียภาพ ดนตรี (4) การทำกิจกรรม ศิลปะต่างๆ (6) การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม 1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (5) การทำงานศิลปะ
			4.1.2 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออก ผ่าน เสียงเพลง ดนตรี		1.2.1 สุนทรียภาพ ดนตรี (1) การฟังเพลง การ ร้องเพลง และการ แสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี (2) การเล่นเครื่อง ดนตรีประกอบ จังหวะ 1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (4) การร้องเพลง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			4.1.3 สนใจ มี ความสุข และ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี		1.2.1 สุนทรียภาพ ดนตรี (3) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี
	มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมี จิตใจที่ดีงาม	5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 ขออนุญาตหรือ รอคอยเมื่อ ต้องการสิ่งของ ของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - การกำกับตนเอง การเล่นและ ทำสิ่งต่างๆ ด้วย ตนเองตาม ลำพังหรือกับผู้อื่น	1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (1) การพูดสะท้อน ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น 1.2.2 การเล่น (1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุม ประสบการณ์/มุม เล่นต่างๆ (4) การเล่นนอก ห้องเรียน
		5.2 มีความ เมตตา กรุณา น้ำใจและ ช่วยเหลือ แบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อนและมี เมตตา สัตว์เลี้ยง	ตัวเด็ก - การมีคุณธรรม จริยธรรม	1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม (4) การเพาะปลูกและ ดูแลต้นไม้ (5) การเลี้ยงสัตว์
			5.2.2 ช่วยเหลือและ แบ่งปันผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ		1.3.1 การปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวัน (1) การช่วยเหลือ ตนเองใน กิจวัตรประจำวัน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น		1.3.7 การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (1) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
		5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - ความภูมิใจในตนเอง - การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (3) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือตนเอง		1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
			6.1.2 รับประทานอาหารด้วย	ตัวเด็ก - รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ เช่น กล้วย ส้มตำ ไข่เจียว ลาบ ข้าวจี ข้าวต้มมัด กุนเชียง หมูหยอง ผัก ผลไม้ ตามฤดูกาล เป็นต้น	

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - วิธีระวังรักษา ร่างกายให้สะอาด	1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิก ของสังคม (4) การดูแลห้องน้ำ ห้องส้วมร่วมกัน
		6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ ด้วยตนเอง		1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของ สังคม (1) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของ ห้องเรียน (4) การดูแลห้องเรียน ร่วมกัน
			6.2.2 เข้าแถว ตามลำดับ ก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง		1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของสังคม (2) การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ห้องเรียน (3) การให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ
		6.3 ประหยัดและ พอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและ พอเพียงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	สิ่งต่างๆรอบตัว - ประโยชน์ การ ใช้งาน และ การเลือกใช้ สิ่งของเครื่องใช้	1.3.1 การปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวัน (2) การปฏิบัติตนตาม แนวทางหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (2) การใช้วัสดุและ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า
	มาตรฐานที่ 7 รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และ ความเป็นไทย	7.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วม ดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	บุคคลและสถานที่ - สถานศึกษาชุมชน - สถานที่สำคัญใน ชุมชน - แหล่งวัฒนธรรม ในชุมชน ได้แก่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ แห่เทียนพรรษา ประเพณีวันลอย กระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง บุญมหาชาติ เป็นต้น สัญลักษณ์สำคัญ ของชาติและ ปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ศูนย์ วิทยาศาสตร์เพื่อ การศึกษาสุนทรีย	1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม (6) การสนทนาข่าว และเหตุการณ์ที่ เกี่ยวกับ ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน 1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (2) การใช้วัสดุและ สิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				แลนด์ แดน ตุ๊กตา วัดพระเจ้า ใหญ่ผือบัง จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและการ รักษาธรรมชาติ	
			7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่		1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (1) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแล สิ่งแวดล้อมทั้ง ภายนอกและ ภายในห้องเรียน
		7.2 มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทย และรักความ เป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตาม มารยาทไทย ได้ด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - การแสดงมารยาท ที่ดี บุคคลและสถานที่ฯ - ปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย - ศาสนา แหล่ง วัฒนธรรมใน ชุมชนแหล่งเรียนรู้ จากปัญหาท้องถิ่น	1.3.3 การปฏิบัติตาม วัฒนธรรม ท้องถิ่นและ ความเป็นไทย (1) การเล่นบทบาท สมมุติการ ปฏิบัติตนในความ เป็นคนไทย (2) การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่อาศัยและ ประเพณีไทย (3) การประกอบอาหาร ไทย

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(4) การศึกษานอกสถานที่ 1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (5) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
			7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง		1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย (1) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (4) การศึกษานอกสถานที่
			7.2.3 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี	บุคคลและสถานที่ๆ - สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย	1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย (5) การละเล่นพื้นบ้านของไทย

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับความ เหมือนและ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำ กิจกรรม ร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไป จากตน	ตัวเด็ก - การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดี ของครอบครัวและ โรงเรียน	1.3.7 การยอมรับใน ความเหมือน และความ แตกต่าง ระหว่างบุคคล (1) การเล่นหรือทำ กิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน
		8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นหรือทำงาน ร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม		1.3.6 การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (1) การมีส่วนร่วมใน การเลือกวิธีการ แก้ปัญหา
			8.2.2 ยืมทักทาย หรือพูดคุยกับ ผู้ใหญ่และ บุคคลที่คุ้นเคย ได้ด้วยตนเอง	บุคคลและสถานที่ - มีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน	1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของ สังคม (3) การให้ความ ร่วมมือในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ 1.3.5 การเล่นและ ทำงานแบบ ร่วมมือร่วมใจ (1) การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		8.3 ปฏิบัติตน เบื้องต้นในการ เป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้าง ข้อตกลง และปฏิบัติตาม ข้อตกลง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ตัวเด็ก - การเคารพสิทธิ ของตนเองและ ผู้อื่น	1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของ สังคม (1) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของ ห้องเรียน
			8.3.2 ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำและผู้ ตามได้ด้วย ตนเอง		1.3.5 การเล่นและ ทำงานแบบ ร่วมมือร่วมใจ (1) การเล่นและท ทำงานร่วมกับ ผู้อื่น (3) การทำศิลปะแบบ ร่วมมือ
			8.3.3 ประนีประนอม แก้ไขปัญห โดยปราศจาก การใช้ความ รุนแรงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ		1.3.6 การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (1) การมีส่วนร่วมใน การเลือก วิธีการ แก้ปัญหา (2) การมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสติปัญญา	มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย	9.1 สนทนา ได้ตอบ และเล่าเรื่อง ให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจน จบและพูด สนทนาได้ตอบ สอดคล้อง กับเรื่องที่ฟัง	ตัวเด็ก - การรู้จักประวัติ ความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว บุคคลและสถานที่ - บุคคลต่างๆที่เด็ก ต้องเกี่ยวข้องหรือ ใกล้ชิด - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพ ของคนในชุมชน สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมาย ในชีวิตประจำวัน	1.4.1 การใช้ภาษา (3) การฟังเพลงนิทาน คำคล้องจอง บท ละครหรือเรื่องราว ต่างๆ (5) การพูดกับคนอื่น เกี่ยวกับ ประสบการณ์ของ ตนเองหรือ ผู้เล่าเรื่องราว เกี่ยวกับตนเอง (6) การพูดอธิบาย เกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และ ความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ
			9.1.2 เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง	บุคคลและสถานที่ - ครอบครัว - บุคคลต่างๆที่เด็ก เกี่ยวข้อง - สถานที่สำคัญ วัน สำคัญ อาชีพ ของคนในชุมชน	1.4.1 การใช้ภาษา (6) การพูดอธิบาย เกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และ ความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ (7) การพูดอย่าง สร้างสรรค์ใน การเล่นและการ กระทำต่างๆ
		9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ ได้	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์คำ พร้อมทั้งชี้หรือ กวาดตา มองข้อความ ตามบรรทัด	บุคคลและสถานที่ - ครอบครัว - บุคคลต่างๆที่เด็ก เกี่ยวข้อง - สถานที่สำคัญ วัน สำคัญ อาชีพของคน ในชุมชน	1.4.1 การใช้ภาษา (10) การอ่านหนังสือ ภาพนิทาน หลากหลาย ประเภท/รูปแบบ (11) อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง การอ่านร่วมกัน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ	การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (12) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง (14) การอ่านและชี้ข้อความโดยกวาดสายตามบรรทัดจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง (15) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตนหรือคำคุ้นเคย
			9.2.2 เขียนคล้ายตัวอักษร	ตัวเด็ก - ชื่อ นามสกุล	1.4.1 การใช้ภาษา (19) การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง (20) การเขียนร่วมกันตามโอกาสและการเขียนอิสระ (21) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็กคำคุ้นเคย (22) การที่สะกดและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ
	มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้	ตัวเด็ก - รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก - ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การ	เหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (1) การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			ประสาทสัมผัส	เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ ของมนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งต่างๆรอบตัว - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส บุคคลและสถานที่ - สถานศึกษา ชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน ได้แก่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ แห่เทียนพรรษา ประเพณีวันลอย กระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง บุญมหาชาติ เป็นต้น สัญลักษณ์สำคัญ ของชาติและ ปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและ ความเป็นไทย หรือ แหล่งเรียนรู้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษา สุนทรียแลนด์ แดนตุ๊กตา วัดพระเจ้าใหญ่ผือบัง จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น	ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ ประสาทสัมผัส อย่างเหมาะสม (2) การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จาก มุมมองที่ต่างกัน (3) การบอกและแสดง ตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของ สิ่งต่างๆด้วยการ กระทำ ภาพวาด ภาพถ่ายและ รูปภาพ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	สิ่งต่างๆรอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (4) การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอกกรวย
			10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อย 1 ลักษณะเป็นเกณฑ์	สิ่งต่างๆรอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน - เงิน	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (5) การคัดแยกจัดกลุ่มและการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ (6) การต่อของชิ้นเดิมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน (7) การทำซ้ำการต่อเติมและการสร้างแบบรูป (8) การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน (9) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ (10) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.1.4 เรียงลำดับ สิ่งของหรือ เหตุการณ์ อย่างน้อย 5 ลำดับ	สิ่งต่างๆรอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน - เงิน	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (9) การเปรียบเทียบ และเรียงลำดับ จำนวนของสิ่งต่างๆ (10) การบอกและแสดง อันดับที่ของสิ่ง ต่างๆ
		10.2 มีความ สามารถในการคิดเชิง เหตุผล	10.2.1 ระบุสาเหตุ หรือเหตุผลที่ เกิดขึ้นใน เหตุการณ์ หรือการ กระทำเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	สิ่งต่างๆรอบตัว - ส่วนประกอบ เปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ รอบตัว - เวลา	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (14) การบอกแล้ว เรียงลำดับ กิจกรรมหรือ เหตุการณ์ตาม ช่วงเวลา (15) การใช้ภาษาทาง คณิตศาสตร์ กับเหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน (16) การอธิบาย เชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือ การกระทำ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่ง ที่อาจจะ เกิดขึ้นหรือมี ส่วนร่วมใน การลง ความเห็น จากข้อมูล	สิ่งต่างๆรอบตัว - ส่วนประกอบที่ เปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆ รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน ที่ แวดล้อมเด็ก	1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิด เชิงเหตุผล การ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา (17) การคาดเดาหรือ การคาดคะเนสิ่ง ที่อาจจะเกิดขึ้น อย่างมีเหตุผล
		10.3 มีความ สามารถ ในการคิด แก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจใน เรื่องง่ายๆ และเริ่ม เรียนรู้ผลที่ เกิดขึ้น		1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (18) การมีส่วนร่วมใน การลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมี เหตุผล
			10.3.2 ระบุปัญหา และ แก้ปัญหา โดยลองผิด ลองถูก		1.4.2 การคิดรวบ ยอดการคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (19) การตัดสินใจและ มีส่วนร่วม ในกระบวนการ แก้ปัญหา

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์	11.1 ทำงานศิลปะ ตามจินตนา การ และ ความคิด สร้างสรรค์	11.1.1 สร้างงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองโดยมีการ ดัดแปลง และ แปลกใหม่จาก เดิมหรือมี รายละเอียด เพิ่มขึ้น	ตัวเด็ก - การสะท้อนการ รับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น	1.4.3 จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์ (1) การรับรู้และการ สร้างความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และ ชิ้นงาน (3) การสร้างสรรค์ ชิ้นงานโดยใช้ รูปร่างรูปทรงจาก วัสดุที่หลากหลาย
		11.2 แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตาม จินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์	11.1.2 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่าง หลากหลาย หรือแปลกใหม่		1.4.3 จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์ (1) การแสดงความคิด สร้างสรรค์ผ่าน ภาษาท่าทางการ เคลื่อนไหวและศิลปะ
	มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ และ มีความสามารถ ในการแสวงหา ความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	12.1 มีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้	12.1.1 สนใจซักถาม เกี่ยวกับ สัญลักษณ์ หรือ ตัวหนังสือ ที่พบเห็น	สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้หนังสือและ ตัวหนังสือ	1.4.4 เจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ และการ แสวงหาความรู้ (1) การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ รอบตัว (2) การตั้งคำถามใน เรื่องที่สนใจ (3) การสืบเสาะความรู้ เพื่อค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัยต่างๆ (4) การมีส่วนร่วมใน การรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูล

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4 – 5 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					จากการสืบเสาะหา ความรู้ในรูปแบบ ต่างๆ และแผนภูมิ อย่างง่าย
			12.1.2 กระตือรือร้น ในการเข้า ร่วมกิจกรรม		
		12.2 มีความ สามารถในการแสวงหา ความรู้	12.2.1 ค้นหา คำตอบของ ข้อสงสัย ต่างๆ ตาม วิธีการ ของตนเอง	ตัวเด็ก - รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ บุคคลและสถานที่ - แหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน - แหล่งเรียนรู้จากภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	
			12.2.2 ใช้ประโยค คำถามว่า “ใคร” “อะไร” ใน การค้นหา คำตอบ	ธรรมชาติรอบตัว - พืช สัตว์ - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมเด็ก สิ่งต่างๆรอบตัว - การใช้หนังสือและ ตัวหนังสือ - ยานพาหนะ - การคมนาคม เทคโนโลยีและ การสื่อสารต่างๆที่ใช้ อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษา สิ่งแวดล้อม	

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญ เติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี	1.1 น้ำหนักและ ส่วนสูงตาม เกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและ ส่วนสูงตาม เกณฑ์กรม อนามัย		1.1.3 การรักษา สุขภาพอนามัย ส่วนตน (1) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิยม ที่ดีในกิจวัตร ประจำวัน
		1.2 มีสุขภาพ อนามัยสุข นิสัยที่ดี	1.2.1 รับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์ได้ หลายชนิด และดื่มน้ำ สะอาดได้ด้วย ตนเอง	ตัวเด็ก - รับประทานอาหาร ที่เป็น ประโยชน์	
			1.2.2 ล้างมือก่อน รับประทานอาหาร และ หลังจากใช้ ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - วิธีระวังรักษา ร่างกายให้สะอาด	
			1.2.3 นอนพักผ่อน เป็นเวลา	ตัวเด็ก - มีสุขภาพอนามัยที่ดี	
			1.2.4 ออกกำลังกาย เป็นเวลา	ตัวเด็ก - มีสุขภาพอนามัย ที่ดี	1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่ (1) การเคลื่อนไหวอยู่ กับที่ (2) การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(3) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (4) การเคลื่อนไหวที่ใช้ประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (5) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
		1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	ตัวเด็ก - การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	1.1.4 การรักษาความปลอดภัย (1) การปฏิบัติ ตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (2) การฟังนิทานเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (3) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (4) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก แข็งแรงใช้ได้ อย่างคล่องแคล่ว และประสาน สัมพันธ์กัน	2.1 เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้	2.1.1 เดินต่อเท้าถอย หลังเป็นเส้นตรง ได้โดยไม่ต้องกาง แขน		1.1.5 การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกาย ตนเอง (1) การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทางระดับและ พื้นที่
			2.1.2 กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีเสีย การทรงตัว		1.1.5 การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกาย ตนเอง (2) การเคลื่อนไหว ข้ามสิ่งกีดขวาง
			2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่ง กีดขวางได้อย่าง คล่องแคล่ว		
			2.1.4 รับลูกบอลที่ กระดอนจาก พื้นได้		1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่ (4) การเคลื่อนไหวที่ใช้ ประสานสัมพันธ์ ของการใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่ในการจับ การโยน การเตะ
		2.2 ใช้มือ ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัด กระดาษตาม แนวเส้นโค้งได้		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่างๆ ด้วย เศษวัสดุ (5) การหยิบจับการใช้ กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					การร้อยวัสดุ
			2.2.2 เขียนรูป สามเหลี่ยมตาม แบบได้อย่างมี มุมชัดเจน		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (2) การเขียนภาพและ การเล่นกับ สี (3) การปั้น (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ
			2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตร ได้		1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อ เล็ก (1) การเล่นเครื่องเล่น สัมผัสและการสร้าง จากแท่งไม้บล็อก (4) การประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ
ด้านอารมณ์	มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข	3.1 แสดงออก ทางอารมณ์ ได้อย่าง เหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับ สถานการณ์ อย่างเหมาะสม	ตัวเด็ก - การแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่าง เหมาะสม	1.2.2 การเล่น (1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุม ประสบการณ์ (4) การเล่นนอก ห้องเรียน
					1.2.5 การมีอัตลักษณ์ เฉพาะตนและ เชื่อว่าตนเองมี ความสามารถ (1) การปฏิบัติกิจกรรม

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					ต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง 1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (1) การแสดงความคิดเห็นเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจผู้อื่นเศร้า หรือเสียใจ และการช่วยเหลือ พลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
		3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	ตัวเด็ก - การแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม (1) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (2) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (3) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม 1.2.4 การเล่นบทบาทสมมติ (2) การเล่นบทบาทสมมติ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			3.2.2 แสดงความ พอใจในผลงาน และ ความสามารถ ของตนเองและ ผู้อื่น	ตัวเด็ก - การตระหนักรู้ เกี่ยวกับตนเอง	1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (1) การพูดสะท้อน ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น 1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม (3) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นเชิงจริยธรรม
	มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและ แสดงออกทาง ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	4.1 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออกผ่าน งานศิลปะ	ตัวเด็ก - ความภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์และ ความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น	1.2.1 สนุกหิรยภาพ ดนตรี (5) การทำกิจกรรมศิลปะ ต่าง ๆ (6) การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม 1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (5) การทำงานศิลปะ
			4.1.2 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี		1.2.1 สนุกหิรยภาพ ดนตรี (1) การฟังเพลง การร้อง เพลง และการแสดง ปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี (2) การเล่นเครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ 1.2.4 การแสดงออก ทางอารมณ์ (4) การร้องเพลง

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			4.1.3 สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะและดนตรี		1.2.1 สุนทรีภาพดนตรี (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลงดนตรี
	มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม	5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น	1.2.2 การเล่น (1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่าง ๆ (4) การเล่นนอกห้องเรียน 1.2.4 การแสดงออกทางอารมณ์ (1) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
		5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	ตัวเด็ก - การมีคุณธรรม จริยธรรม	1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (4) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ (5) การเลี้ยงสัตว์

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง		1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
		5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์		1.3.7 การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (1) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
		5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - ความภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (3) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	ตัวเด็ก - รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เช่น กล้วย ส้มตำ ไข่เจียว ลาบ ข้าวจี ข้าวต้มมัด กุนเชียง หมูหยอง ผัก ผลไม้ตามฤดูกาล เป็นต้น	1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			6.1.2 รับประทาน อาหารด้วย ตนเองอย่าง ถูกวิธี		
			6.1.3 ใช้และทำความ สะอาดหลัง ใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - วิธีระวังรักษาร่างกาย ให้สะอาด	1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม (1) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแล รักษาสีสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน
		6.2 มีวินัยใน ตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ อย่างเรียบร้อย ด้วยตนเอง		1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของสังคม (1) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของ ห้องเรียน (4) การดูแลห้องเรียน ร่วมกัน
			6.2.2 เข้าแถว ตามลำดับ ก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง		1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของ สังคม (2) การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ห้องเรียน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(3) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
		6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้	1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (2) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
					1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (3) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
	มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย	7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	บุคคลและสถานที่ - สถานศึกษา ชุมชน - สถานที่สำคัญในชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ บุกุ่มข้าวใหญ่ แหล่งเทียนพรรษา ประเพณีวันลอยกระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง	1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (6) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน 1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
				บุญมหาชาติ เป็นต้น สัญลักษณ์สำคัญ ของชาติ และปฏิบัติ ตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความ เป็นไทย หรือแหล่ง เรียนรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เช่น ศูนย์ วิทยาศาสตร์เพื่อ การศึกษา สุนทรี แลนด์ แดนตุ๊กตา วัดพระเจ้าใหญ่ผือบัง จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและการ รักษาธรรมชาติสมบัติ	ความเป็นไทย (4) การศึกษานอก สถานที่
			7.1.2 ทิ้งขยะให้ถูกที่		1.3.2 การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (1) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแล รักษาสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอก ห้องเรียน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	ตัวเด็ก - การแสดงมารยาทที่ดีบุคคลและสถานที่ ๆ - ปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย - ศาสนา - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ บุญกุ่มข้าวใหญ่ แห่เทียนพรรษา ประเพณีวันลอยกระทง เทศกาลงานไหม จิตรกรรมฝาผนัง บุญมหาชาติ เป็นต้น	1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย (1) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย (3) การประกอบอาหารไทย (4) การศึกษานอกสถานที่ 1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วมและบทบาท (5) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
			7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง		1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย (1) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(4) การศึกษานอกสถานที่
			7.2.3 ยืนตรงและ ร่วมร้องเพลง ชาติไทยและ เพลง สรรเสริญ พระบารมี	บุคคลและสถานที่ - สัญลักษณ์สำคัญของ ชาติไทย	1.3.3 การปฏิบัติตาม วัฒนธรรม ท้องถิ่นและความ เป็นไทย (2) การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่อาศัยและ ประเพณีไทย (5) การเล่นพื้นบ้าน ของไทย
	มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตยอัน มีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับความ เหมือนและ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำ กิจกรรม ร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไป จากตน	ตัวเด็ก - การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและ โรงเรียน	1.3.7 การยอมรับใน ความเหมือน และความ แตกต่าง ระหว่างบุคคล (1) การเล่นหรือทำ กิจกรรมร่วมกับ กลุ่มเพื่อน
		8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นหรือ ทำงาน ร่วมกับเพื่อน อย่างมี เป้าหมาย		1.3.6 การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง ของสังคม (1) การมีส่วนร่วมใน การเลือก วิธีการ แก้ปัญหา

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุย กับผู้ใหญ่และ บุคคลที่ คั่นเคย ได้อย่าง เหมาะสมกับ สถานการณ์	บุคคลและสถานที่ - มีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน	(3) การให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ 1.3.5 การเล่นและ ทำงานแบบ ร่วมมือร่วมใจ (1) การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น
		8.3 ปฏิบัติตน เบื้องต้นในการ เป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม	8.3.1 มีส่วนร่วม สร้างข้อตกลง และปฏิบัติ ตามข้อตกลง ด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - การเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น	1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วน ร่วมและบทบาท สมาชิกของ สังคม (1) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของ ห้องเรียน
			8.3.2 ปฏิบัติตน เป็นผู้นำและ ผู้ตามได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์		1.3.5 การเล่นและ ทำงานแบบ ร่วมมือร่วมใจ (2) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น (3) การทำศิลปะแบบ ร่วมมือ
			8.3.3 ประนี ประนอม แก้ไขปัญหา โดยปราศ จากการใช้		1.3.6 การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (1) การมีส่วนร่วมใน การเลือกวิธีการ แก้ปัญหา

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			ความรุนแรงด้วยตนเอง		(2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
ด้านสติปัญญา	มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	ตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว บุคคลและสถานที่ - บุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน	1.4.1 การใช้ภาษา (3) การฟังเพลงนิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ (5) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
			9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	บุคคลและสถานที่ - ครอบครัว - บุคคลต่าง ๆ ที่เด็กเกี่ยวข้องสถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน	1.4.1 การใช้ภาษา (6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ (7) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ ได้	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์คำ ด้วยการชี้ หรือ กวาด ตามอง จุดเริ่มต้น และจุดจบ ของข้อความ	บุคคลและสถานที่ๆ - ครอบครัว - บุคคลต่าง ๆ ที่เด็ก เกี่ยวข้องกับสถานที่ สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - การใช้หนังสือและ ตัวหนังสือ	(13) การสังเกตทิศ ทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ (14) การอ่านและชี้ ข้อความ โดย กวาดสายตาตาม บรรทัดจากซ้าย ไปขวาจาก บนลงล่าง (15) การสังเกต ตัวอักษรในชื่อของ ตนหรือคำคุ้นเคย (16) การสังเกตตัว ตัวอักษรที่ ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านหรือ เขียนของผู้ใหญ่
			9.2.2 เขียนชื่อของ ตนเองตาม แบบ เขียน ข้อความ ด้วยวิธีที่คิด ขึ้นเอง	ตัวเด็ก - ชื่อ นามสกุล	1.4.1 การใช้ภาษา (19) การเห็นแบบอย่าง ของการเขียนที่ ถูกต้อง (20) การเขียนร่วมกัน ตามโอกาสและ การเขียนอิสระ (21) การเขียนคำที่มี ความหมายกับ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					ตัวเด็ก/คำคุ้นเคย (22) การคิดสะกดคำ และเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ
	มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	ตัวเด็ก - รูปร่างหน้าตาอวัยวะต่าง ๆ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก - ชื่อ ลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส บุคคลและสถานที่ๆ - สถานศึกษา ชุมชน แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน - แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.4.2 การคิดรวบยอดการคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (1) การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (2) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (3) การบอกและแสดงตำแหน่งทิศทางและระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ขนาด รูปร่าง - รูปทรง ปริมาตร - น้ำหนัก จำนวน	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (4) การเล่นกับสื่อต่างๆ เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม มุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย
			10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ขนาด รูปร่าง - รูปทรง ปริมาตร - น้ำหนัก จำนวน - เงิน	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (5) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง (6) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยก ชิ้นส่วน (7) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป (8) การนับและแสดงจำนวนของ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (10) การรวมและแยกสิ่งต่าง ๆ
			10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร - น้ำหนัก จำนวน - เงิน	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (9) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ (11) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ
		10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว - เวลา	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (14) การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (15) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
					(16) การอธิบาย เชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์ หรือการกระทำ
			10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่ อาจจะ เกิดขึ้นและมี ส่วนร่วมใน การลง ความเห็น จากข้อมูล อย่างมีเหตุผล	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ส่วนประกอบการ เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพ อากาศ ภัยธรรมชาติ - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน ที่ แวดล้อมเด็ก	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (17) การคาดเดาหรือ การคาดคะเนสิ่ง ที่อาจเกิดขึ้น อย่างมีเหตุผล
		10.3 มีความ สามารถในการติด แก้ปัญหา และ ตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจใน เรื่องง่าย ๆ และยอมรับ ผลที่เกิดขึ้น		1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (18) การมีส่วนร่วมใน การลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมี เหตุผล

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
			10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทาง เลือกและ เลือกวิธี แก้ปัญหา		1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (19) การตัดสินใจและ มีส่วนร่วมใน กระบวนการ แก้ปัญหา
	มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์	11.1 ทำงาน ศิลปะตาม จินตนาการ และ ความคิด สร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อ สื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการ ดัดแปลง แปลกใหม่ จากเดิมและมี รายละเอียด เพิ่มขึ้น	ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	1.4.3 จินตนาการและ ความคิด สร้างสรรค์ (1) การรับรู้และแสดง ความคิดความรู้สึก ผ่านสื่อ วัสดุ ของ เล่น และชิ้นงาน (3) การสร้างสรรค์ ชิ้นงานโดยใช้ รูปร่าง รูปทรง จากวัสดุที่ หลากหลาย
		11.2 แสดง ท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตาม จินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อ สื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่าง หลากหลาย และแปลกใหม่		1.4.3 จินตนาการและ ความคิด สร้างสรรค์ (2) การแสดงความคิด สร้างสรรค์ ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหวและ ศิลปะ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้	12.1 มีเจตคติที่ ดีต่อ การเรียนรู้	12.1.1 สนใจหยิบ หนังสือมา อ่านและเขียน สื่อความคิด ด้วยตนเอง เป็นประจำ อย่างต่อเนื่อง	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว - การใช้หนังสือและ ตัวหนังสือ	1.4.2 การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา (19) การตัดสินใจและ มีส่วนร่วมใน กระบวนการ แก้ปัญหา
			12.1.2 กระตือรือร้น ในการร่วม กิจกรรม ตั้งแต่ต้นจน จบ		
		12.2 มีความ สามารถ ในการ แสวงหา ความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัย ต่าง ๆ โดยใช้ วิธีการที่ หลากหลาย ด้วยตนเอง	ตัวเด็ก - รูปร่างหน้าตา อวัยวะ ต่าง ๆ บุคคลและสถานที่ - ชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน - การคาดคะเน หรือตั้ง สมมุติฐานก่อน และ หลังการทดลอง วิทยาศาสตร์ เช่น เรื่อง สนุกกับฟองสบู่ เรื่อง ไหลแรงไหลค่อย เรื่อง เมล็ดพืชเต้าน ระบำ ปั่นต้นไป	

บทที่ 7

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการผ่านการเล่น การลงมือการทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชาโดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์

- 1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง
- 1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการความสนใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- 1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาของเด็ก
- 1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- 1.5 ให้พ่อแม่ครูครอบครัวชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

- 2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง แนวคิดที่เหมาะสมกับบุคลิกภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเด็กเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหวสำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยการใช้กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอนดังนี้
- 2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการโดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลาง และองค์ความรู้ในท้องถิ่น
- 2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- 2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- 2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็กสอดคล้องกับบริบทสังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

- 2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมและวิสัยในตนเองให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
 - 2.8 จัดประสบการณ์ทางในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อาศัยการฝึกไว้
 - 2.9 การทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลนำมาไตร่ตรองใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อแหล่งเรียนรู้การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ
3. การจัดกิจกรรมประจำวัน
- กิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไรทั้งนี้การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดประสบการณ์ให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านการจัดกิจกรรมประจำวันเป็นหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวันดังนี้
- 3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน
 - 3.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมประจำวันแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น
 - วัย 3-4 ปี เป็นความสนใจประมาณ 8-12 นาที
 - วัย 4-5 ปี เป็นความสนใจประมาณ 12-15 นาที
 - วัย 5-6 ปี เป็นความสนใจประมาณ 15-20 นาที
 - 3.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทางในกลุ่มและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที
 - 3.1.2 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรีเพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจคิดแก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้ประมาณ 40-60 นาที
 - 3.1.3 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กกิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภททั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจะสลับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังกายมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

3.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น

ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยการจัดกิจกรรมให้เด็กเล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

3.2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กกล้ามเนื้อมือ

นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตาได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยการจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเอง ในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3.2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมี

ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดคล้อง คุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

3.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่าง

เหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยในการรักการทำงานระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทางระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้าให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

3.2.5 การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

ความคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยการจัดกิจกรรมให้เด็กด้านสนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทำเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

3.2.6 การพัฒนาภาษาเป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด

ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องมีแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างที่สละ เล่นบทบาทสมมุติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

การกำหนดเวลาของแต่ละกิจกรรมเพื่อจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ขึ้นกับความเหมาะสม ประเด็นสำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงความปลอดภัยพัฒนาการทุกด้าน ข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาโดยประมาณซึ่งสามารถยืดหยุ่นได้ ดังนี้

รายการพัฒนา	อายุ 3 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ 4 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ 5 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
1.การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกายการรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)	3	2 1/2	2 ¼
2.การเล่นเสรี	1	1	1
3.การคิดและความคิดสร้างสรรค์	1	1	1
4.กิจกรรมด้านสังคม	1/2	3/4	1
5.กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	3/4	3/4	3/4
6.กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	3/4	1	1
เวลาโดยประมาณ	7	7	7

สำหรับทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน อายุ 3 ขวบ จะใช้เวลามากกว่า เมื่ออายุมากขึ้นเวลาจะลดลงเพราะเด็กสามารถช่วยเหลือตนเอง อายุ 3 ขวบ มีกิจกรรมทางสังคมที่ต้องฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นใช้เวลาน้อยลง

ตารางกิจกรรมประจำวันของโรงเรียน

เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
07.00 – 08.00	รับเด็ก	
08.20 – 08.40	เคารพธงชาติ เพลง ดนตรี เคลื่อนไหว และจังหวะ ฝึกสมาธิ	
08.40 – 09.00	ตรวจสุขภาพ ไปห้องน้ำ	
09.00 – 10.00	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	
10.00 – 10.20	พักรับประทานอาหารว่าง กิจกรรมกลางแจ้ง	
10.20 – 11.00	กิจกรรมเสรี โครงงาน	
11.00 – 11.30	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม	
11.30 – 12.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
12.00 – 13.40	นอนพัก่อน	
13.40 – 14.00	เก็บที่นอน ล้างหน้า พักดื่มนม	
14.00 – 14.50	เกมการศึกษา/เล่านิทาน	
14.50 – 15.00	เตรียมตัวกลับบ้าน	

หมายเหตุ ยึดหยุ่นตามความเหมาะสมและกิจกรรมในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น

1. กิจกรรมเสรี หรือการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่ให้โอกาสเด็กเล่นอย่างอิสระประกอบด้วยมุมต่าง ๆ เช่น มุมส่งเสริมรักการอ่าน มุมเกมการศึกษา มุมเศรษฐกิจพอเพียง มุมสร้างสรรค์ มุมวิทยาศาสตร์ มุมภาษาอาเซียน มุมส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น
2. กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่ม และจินตนาการ โดยใช้งานศิลปะหรือวิธีการอื่น ๆ
3. กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้ใช้การรับรู้ทางสมองและสร้างกายเคลื่อนไหวในส่วนต่าง ๆ โดยใช้เสียงเพลง จังหวะและดนตรี นอกจากนี้ยังส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์
4. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ หรือ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ หรือ กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ และการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องเป็นกระบวนการพัฒนาภาษา การคิด การแก้ปัญหา เพื่อให้เด็กสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย จำเป็นต้องใช้เทคนิค วิธีการรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเล่านิทาน การสาธิต การทดลอง/ปฏิบัติการ การศึกษานอกสถานที่ การเล่นเกมบทบาทสมมติ การใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ

5. กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสไปนอกห้องเรียนเพื่อ ออกกำลังกายเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ อาจเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เช่น การวิ่ง เดิน ปีนป่าย การเดินทรงตัว การเล่นกับเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์กีฬา เกมการละเล่นต่าง ๆ หรือ การเล่นน้ำและทราย การเล่นมุมช่างไม้
6. กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นการเล่นกับสื่อ/ของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา มีกฎกติกาง่าย ๆ ฝึกทักษะการคิดต่าง ๆ ทักษะทางภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

บทที่ 8

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่ ได้จัดบรรยากาศ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และได้จัดสิ่งแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ต่อการเรียนรู้ธรรมชาติศึกษาเข้าถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิตแบบไทย ๆ และได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ

บรรยากาศภายในห้องเรียน

โรงเรียนเรียนจัดบรรยากาศในห้องเรียนปฐมวัย ห้องเรียนแต่ละห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดบอร์ดภายในห้องเรียนที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ จัดมุมต่าง ๆ และมีการจัดหมุนเวียนบรรยากาศในการเปลี่ยนมุมต่าง ๆ พร้อมทั้งสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก

นอกจากนั้นโรงเรียนยังได้จัดศูนย์การเรียนรู้มอนเตสซอรีซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มประสบการณ์ชีวิต

มีวัตถุประสงค์ในการฝึกเด็กให้มีระเบียบวินัย มีสมาธิ เป็นตัวของตัวเอง สามารถตัดสินใจเองได้ เรียนรู้กระบวนการในการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ ฝึกกล้ามเนื้อมัดใหญ่-มัดเล็กและกล้ามเนื้อมือ ฝึกตา-มือประสานสัมพันธ์ เป็นการปูพื้นฐานในการเรียนต่อไป

2. กิจกรรมกลุ่มประสบการณ์ชีวิต

มีวัตถุประสงค์ในการฝึกประสาทสัมผัส อุปกรณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มนี้ จะช่วยนำทางให้เด็ก ได้ใช้ประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม เด็กจะได้สำรวจเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นเส้นทางสู่การเรียนรู้โลกภายนอก ทำให้สามารถมองเห็นได้กว้างและไกลด้วยความเข้าใจยิ่งขึ้น

3. กิจกรรมกลุ่มวิชาการ

มีวัตถุประสงค์เพื่อปูพื้นฐานความรู้ให้กับเด็ก เกี่ยวกับจำนวนตัวเลข การอ่าน และการเขียน โดยเด็กจะได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอนจากรูปธรรมสู่นามธรรม โดยใช้อุปกรณ์ของมอนเตสซอรีเป็นสื่อ

บรรยากาศภายนอกห้องเรียน

โรงเรียนโรงเรียนมีสนามเด็กเล่น ที่มีเครื่องเล่นที่ปลอดภัย แข็งแรง และสวยงาม เหมาะสมกับเด็ก เช่น กระดานลื่น ราวโหน เช่นการเล่นชิงช้า ม้าหมุน อุโมงค์ ไม้ต่างระดับ กระดานลื่น ราวโหน ตาข่ายปีนป่าย สะพานโค้ง ทั้งนี้เพื่อฝึกให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา นอกจากนั้นยังมีบ่อทราย เด็กๆ จะปั้นทรายโดยเน้นพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์

โรงเรียนได้จัดสวนสัตว์เพื่อนรักเพื่อฝึกให้เด็กได้รู้ลักษณะรูปร่าง ประเภทของสัตว์ต่าง ๆ ซึ่งครูและเด็ก ๆ สามารถศึกษารายละเอียดได้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของสัตว์ต่าง ๆ ในสวนสัตว์เพื่อนรักประกอบไปด้วยสัตว์ที่หลากหลาย เช่น ม้าลาย ช้าง ไคโนเสาร์ เกะ หมีแพนด้า นกแก้ว เพนกวิน ยีราฟ ควาย ลิง กวาง ไก่ จิ้งจอกว้าว เป็นต้น

โรงเรียนยังได้จัดห้องเรียนรู้หรือห้องประสบการณ์กลางแจ้งเช่น ศาลาพอเพียง เพื่อให้เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันนำเสนอผลงานหรือสรุปการศึกษาธรรมชาติ ครูนำเด็ก ๆ มาเล่นนันทนาการในศาลาพอเพียงดังกล่าว

แหล่งเรียนรู้

โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่สำคัญๆ เช่น

1. ห้องคอมพิวเตอร์เพื่อให้เด็กๆได้ศึกษาหาความรู้จากโปรแกรมต่าง ๆ
2. ห้องดนตรี เพื่อสร้างให้เด็กเกิดสุนทรียภาพทางด้านดนตรี และเป็นการฝึกสมาธิ
3. ห้อง Smart Classroom เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. ห้องพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนมีการจัดมุมต่าง ๆ ที่หลากหลายสอดคล้องกับการพัฒนาเด็กทั้งด้าน

ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

5. ห้องอาหาร ฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร
6. ห้องนาฏศิลป์ ฝึกนักเรียนให้มีความความสามารถในความเป็นไทย
7. บ้านพอเพียง เพื่อฝึกทักษะชีวิตให้เด็กได้ยึดปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
8. สวนกล้วย เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของกล้วย การเจริญเติบโต การขยายพันธุ์

และประโยชน์ของกล้วย

9. สวนสมุนไพร เพื่อให้เด็กได้รู้จักชื่อสมุนไพรพื้นบ้านที่หาได้จากท้องถิ่น และเด็กได้เรียนรู้ประโยชน์ของสมุนไพรแต่ละชนิด

บทที่ 9

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 2 – 6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อตนเอง และเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผน การจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
3. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
4. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
5. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 – 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึก พฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

ประเภทของการประเมินพัฒนาการ

การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ (Objective) ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หมายถึง จุดหมายซึ่งเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของความรู้หรือทักษะผ่าน การกระทำสิ่งต่างๆที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์สำคัญ ในการช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยต้องทำเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และช่วยแนะผู้สอนในการสังเกต สนับสนุน และวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็ก

3) การประเมินผล(Evaluation) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดขึ้นบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เรียกว่า สภาพที่พึงประสงค์ ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งนี้ประเภทของการประเมินพัฒนาการ อาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

1.1) การประเมินความก้าวหน้าของเด็ก (Formative Evaluation) หรือการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือการประเมินเพื่อเรียน (Assessment for Learning) เป็นการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน/กิจกรรมประจำวันปกติอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของเด็ก และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินพัฒนาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็ขาดประสิทธิภาพ เป็นการประเมินผลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ควรส่งเสริม ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ได้ข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินความก้าวหน้าคือ การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในลักษณะการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเพิ่มพูน เปลี่ยนแปลงความคิดความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

1.2) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) หรือ การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการ (Summative Assessment) หรือการประเมินสรุปผลของการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินสรุปพัฒนาการ เพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กว่ามีความพร้อมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ เพื่อเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กในระดับห้องเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการของเด็กเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

1. แบ่งตามระดับของการประเมิน

การแบ่งตามระดับของการประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

2.1) การประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียน เป็นการประเมินพัฒนาการที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กและตัดสินผลการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากกิจกรรมหลัก/หน่วยการเรียนรู้(Unit) ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ผู้สอนประเมินผลพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้า แต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การแสดงกิริยาอาการต่างๆของเด็กตลอดเวลาที่จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ละตัวบ่งชี้ หรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้เพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สอนควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการว่า เด็กมีผลอันเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหรือสะสมผลการประเมินพัฒนาการในกิจกรรม

ประจำวัน/กิจกรรมประจำวัน/หน่วยการเรียนรู้ หรือผลตามรูปแบบการประเมินพัฒนาการที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นข้อมูลในการสรุปผลการประเมินพัฒนาการในระดับสถานศึกษาต่อไปอีกด้วย

2.2) การประเมินพัฒนาการระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นรายภาค/รายปี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาว่าส่งผลการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ เด็กมีสิ่งที่ต้องการได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โครงการหรือวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเด็กต่อผู้ปกครอง ตลอดจนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยขอให้ถือปฏิบัติตามหลักการการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ

การดำเนินงานประเมินพัฒนาการของสถานศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละขนาด ดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
ผู้สอน	1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2. วิเคราะห์และวางแผนการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจกรรมประจำวัน 3. จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการ และบันทึกผลการประจำวัน/กิจกรรมประจำวัน 4. รวบรวมผลการประเมินพัฒนาการ แปลผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา 5. สรุปผลการประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น 6. จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน 7. เสนอผลการประเมินพัฒนาการต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	1. กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการตามหลักสูตร และวางแผนปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 2. นิเทศ กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประเมินพัฒนาการให้บรรลุเป้าหมาย 3. นำผลการประเมินพัฒนาการไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผน

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
	พัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	1. ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้านเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปลผลที่เที่ยงตรงของผู้สอน 2. รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง 3. ร่วมกับผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยาท้องถิ่น
คณะกรรมการบริหาร โรงเรียนพระกุมารเยซู บ้านไผ่	1. ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2. รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน

แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดประสบการณ์ทุกขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่การประเมินพฤติกรรมของเด็กก่อนการจัดประสบการณ์ การประเมินพฤติกรรมเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินพฤติกรรมเด็กเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ พฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่ได้รับการประเมินนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ผู้สอนวางแผนและออกแบบไว้ การประเมินพัฒนาการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาเด็กต่อไป สถานศึกษาควรมีกระบวนการประเมินพัฒนาการและการจัดการอย่างเป็นระบบสรุปผลการประเมินพัฒนาการที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กสอดคล้องตามหลักการประเมินพัฒนาการ รวมทั้งสะท้อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา มีดังนี้

1. หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2560 สถานศึกษาได้คำนึงถึงหลักสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 2-6 ปี ดังนี้

- 1.1 ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
- 1.2 การประเมินพัฒนาการ มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กและสรุปผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก
- 1.3 การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

- 1.4 การประเมินพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินพัฒนาการเด็กได้อย่างรอบด้านสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งระดับอายุของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรมและเชื่อถือได้
- 1.5 การประเมินพัฒนาการพิจารณาจากพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม ควบคู่ไปในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับอายุ และรูปแบบการจัดการศึกษา และต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง
- 1.6 การประเมินพัฒนาการต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ
- 1.7 สถานศึกษาจัดทำเอกสารบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา เช่น แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและบ้าน เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินและรายงานผลพัฒนาการและสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลการพัฒนาการเด็กระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

2. ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้น สถานศึกษามีหน้าที่และรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพมาตรฐานที่พึงประสงค์กำหนด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมได้ ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการประกอบด้วย

- 2.1 สิ่งที่จะประเมิน
- 2.2 วิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
- 2.3 เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

2.1 สิ่งที่จะประเมิน

การประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 ข้อ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 - มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

สิ่งที่จะประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินการมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักรักษาความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่นและการออกกำลังกาย และการใช้มืออย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน

ด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความสนใจ/ความสามารถ/และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกถูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตลอดจนการประหยัดอดออม และพอเพียง

ด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้า และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักษาความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการอ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดเชิงเหตุผล คิดรวบยอด การเล่น/การทำงานศิลปะ/การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้

2.2 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบคือ **การสังเกตอย่างมีระบบ** ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือ **การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ** เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่าบันทึกอะไรการบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆคือ

1.1 แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

1.2 การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

1.3 แบบสำรวจรายการ ช่วยให้ผู้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

2. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการด้านภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

3. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กแต่ละคนและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่ผิด/ถูก การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์
- ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด

- ผู้สอนควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน 10-20 นาที

4. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆรวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่นๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลทำงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มี การนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแต่การสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแค่แฟ้มผลงานที่ไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือ การประเมินต่อเนื่องเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และ เป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ถูกของเขามีเพิ่มขึ้น จากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อมาข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่นจำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือก อ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทัศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพ ของความงอกงามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยการให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครอง ทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่สะสมในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลา ที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุลงในแฟ้มผลงานของเด็ก

5. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

5.1 การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอน ดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโต ของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความบนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น 3 กลุ่มคือ น้ำหนักที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็กอย่างให้แบ่งเบนออกจากเส้นประเมินมิเช่นนั้นเด็กมีโอกาส น้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

- เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหวั่งเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง ร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

- ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

- กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

5.2 การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาดสิ่งปกติดิขร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการคือ ผผและศิริษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

2.3 เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริงๆ

2. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

3. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

1) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทาง อึดออด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

2) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญ หรือยังไม่พร้อม

3) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้นๆมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

4) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

2.3.1 ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน

เป็นระบบตัวเลข เช่น 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 และ 5 เป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้หรือ ปรับปรุง ตามที่สถานศึกษากำหนด ตัวอย่างเช่น

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
5	ดีเยี่ยม
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
1 หรือ ดีเยี่ยม	เด็กมีความตั้งใจ ไม่แนใจ ไม่ยอมปฏิบัติตามกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมทั้งให้กำลังใจ
2 หรือ ดีมาก	เด็กแสดงได้แต่ต้องคอยกระตุ้น แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
3 หรือ ดี	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้น ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือ คอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
4 หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยมีครูคอยต้อง กระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี
5 หรือ ปรับปรุง	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

2.3.2 การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 180 วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็ก ต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้นๆ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้นๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือ การใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้ นิยมมากกว่า 1 ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า 1 ระดับ

สถานศึกษาอาจตัดสินสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ 1 สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ 2 สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

2.3.3 การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อยอดการพัฒนาให้กับเด็กในระดับสูงขึ้นไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่นับเป็นการศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียนรู้ และเกณฑ์การเรียนซ้ำชั้น และหากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

1. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่ เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น
2. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระโดดด้วยสองขาพ้นจากพื้น ถีบจักรยาน ขว้าง กระดอนลูกบอลได้
3. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปร่างต่างๆ เขียนตามแบบอย่างได้
4. ทักษะภาษาการรู้หนังสือ ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง
5. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกัน ได้ ใช้คำใหม่ๆในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ 2 กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน
6. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน 5-10 นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

3. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

โรงเรียนมีการรายงานผลพัฒนาการอย่างต่อเนื่องที่หลากหลาย เช่น การสนทนาพบปะผู้ปกครอง ทั้งเมื่อมาส่งบุตรหลานมาโรงเรียน หรือรับบุตรหลานกลับบ้าน ทางโทรศัพท์ รายงานสิ่งต่าง ๆ ในสมุดจดการบ้าน แบบบันทึกพฤติกรรมความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนทุกสัปดาห์ การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเติมรูปแบบภาคเรียนละ 1 ครั้ง การประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรายงานผลการพัฒนาการภาคปีละ 3 ครั้ง

3.1 จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

- 1) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
- 2) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 3) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา ในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

3.2.1 ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และสารนิเทศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

3.2.2 ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ข้อตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

3.3 ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินพัฒนาการโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

3.3.1 รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1
- ผลการประเมินคุณภาพ “ ดีเยี่ยม ” “ ดีมาก ” “ ดี ” “ พอใช้ ” และ “ ปรับปรุง ”

3.3.2 รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพ แผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กว่าดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

3.3.3 รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างไร เช่น

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง 2 ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่กลับหัว เปิด และทำท่าทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

3.4 เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกัน พัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	- วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	- ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	- รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัยร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่างๆของเด็ก
คณะกรรมการบริหารโรงเรียน	- พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา

3.5 วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

3.5.1 การรายงานผลการประเมินพัฒนาการในเอกสารหลักฐานการศึกษา ข้อมูลจากแบบรายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็ก

ฯลฯ

3.5.2 การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลาย

วิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- จัดหมายส่วนตัว
- การให้คำปรึกษา
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

ภารกิจของผู้สอนในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียนและระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอน **ต้องไม่แยกการประเมินพัฒนาการออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางประจำวัน** ควรมีลักษณะการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการว่าเด็กรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนั้นการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันและการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

1. ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กของผู้สอนระดับปฐมวัยจะมีขั้นตอนสำคัญๆคล้ายคลึงกับการประเมินการศึกษาทั่วไป ขั้นตอนต่างๆอาจปรับลด หรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ หรืออาจสลับลำดับก่อนหลังได้บ้าง ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยสรุปควรมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับหน่วยการจัดประสบการณ์ต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั่วถึง

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมิน ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้สอนต้องทำคือ การกำหนดการประเมิน การประเมินได้แก่ สภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัยของเด็กที่เกิดจากกาจัดประสบการณ์ในแต่ละปี การจัดประสบการณ์ มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ย่อยของกิจกรรมตามตารางประจำวัน 6 กิจกรรมหลัก หรือตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องวางแผนและออกแบบวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม บางครั้งอาจใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมีความหมายหลากหลาย หรือมากกว่า 2 วิธีการ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินในขั้นตอนที่ 2 อาจใช้แนวทางการกำหนดเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในส่วนที่ 2 เป็นเกณฑ์การประเมินแยกส่วนของแต่ละพฤติกรรมและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน พร้อมกับจัดทำแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้นๆ

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนออกแบบ/วางแผนและทำการสังเกต พฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือการสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องและตรงประเด็นการประเมินที่วางแผนไว้ในขั้นตอนที่ 4 บันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนพัฒนาหรือจัดเตรียมไว้

การบันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม อาจให้ระดับคุณภาพ 5 หรือ 4 หรือ 3 หรือ 2 และ 1 หรือ ให้คำสำคัญที่เป็นคุณภาพ เช่น ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ในระยะต้นควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการเด็ก หากผลการประเมินพบว่า เด็กอยู่ในระดับ 1 พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใดผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าเด็กคนนั้นมีพัฒนาการเร็วหรือช้า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ส่งเสริมในหน่วยการจัดประสบการณ์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ของผู้สอน จึงเป็น **การสะสมหรือรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก**รายบุคคล หรือรายกลุ่มนั่นเอง เมื่อผู้สอนจัดประสบการณ์ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์ตามวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของแต่ละภาคเรียน

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่เป็นผู้ประเมิน ควรดำเนินการ ดังนี้

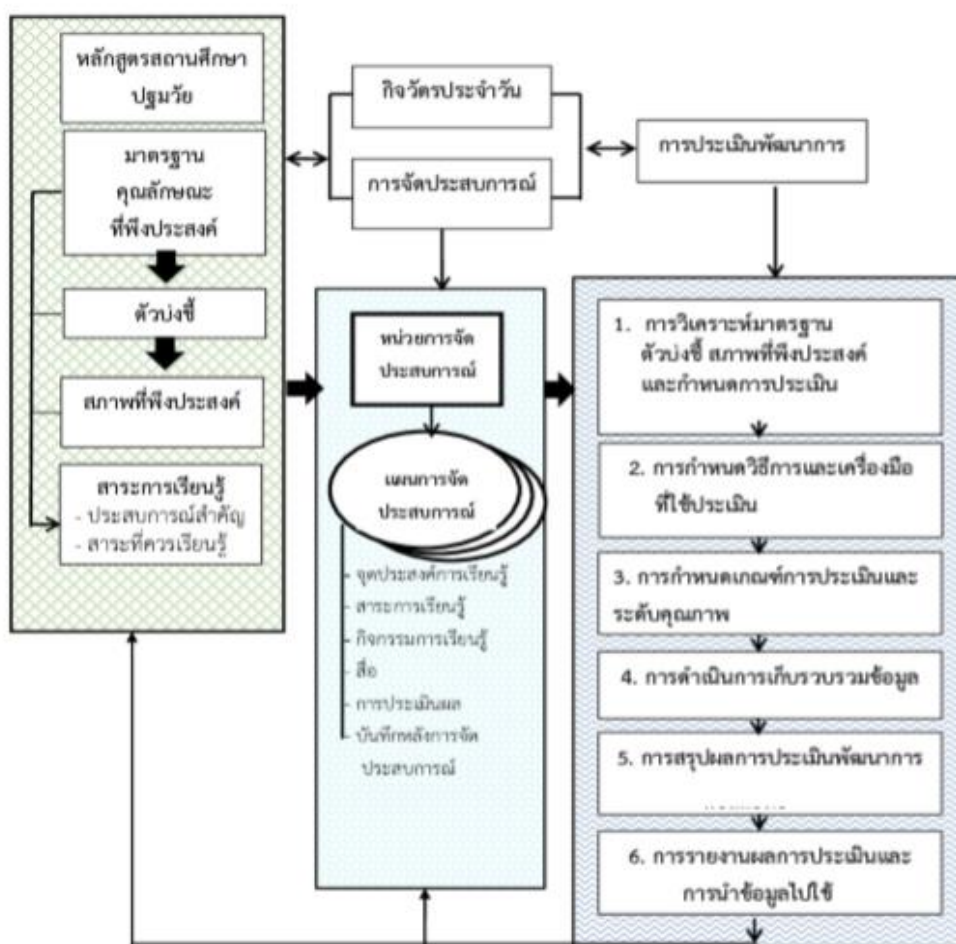
1) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินพัฒนาการเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กลงในแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยการจัดประสบการณ์หน่วยที่ 1 จนถึงหน่วยสุดท้ายของภาคเรียน

2) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินประจำภาคเรียนหรือภาคเรียนที่ 2 เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการสะสมที่รวบรวมไว้จากทุกหน่วยการเรียนรู้สรุปลงในสมุดบันทึกผลประเมินพัฒนาการประจำปี และสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 6 การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการตัดสิน และแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินประจำตัวนักเรียน นำข้อมูลไปใช้สรุปผลการประเมินคุณภาพเด็กของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็ก สรุปได้ตามแผนภาพ

แผนภาพ ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ของตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ใดบ้าง

ขั้นตอนที่ 1.1 การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1.2 ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ว่าวางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้บ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ 1.2 มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน 6 กิจกรรมหลัก

2.1 การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

2.2 การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทำเกณฑ์การประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อมกับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกลงแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้นและสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนควรใช้ **ฐานนิยม (Mode) จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด** ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ 6 การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็กนักเรียน

บทที่ 10

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

- 1.1 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 1.2 คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้
 - 1.2.1 มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 1.2.2 มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค
 - 1.2.3 มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย
 - 1.2.4 พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้
 - 1.2.5 มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด
 - 1.2.6 มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และ การปฏิบัติต่อเด็ก
 - 1.2.7 มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม
 - 1.2.8 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์
- 1.3 ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติตามรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 1.4 ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
- 1.5 เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ
- 1.6 สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.7 จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
- 1.8 สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

1.9 นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

1.10 กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

1.11 กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

2. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

2.1 บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

2.1.1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเด็กเองและผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

2.1.2 ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

2.1.3 กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

2.1.4 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

2.1.5 สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

2.1.6 ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.7 ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.1.8 จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

2.2 บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

2.2.1 สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2.2.2 ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

2.2.3 ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

2.2.4 ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

2.2.5 จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

2.2.6 ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

2.3.1 นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

2.3.2 ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

2.3.3 จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

2.3.4 พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์ และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

2.4 บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

2.4.1 ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

2.4.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

2.4.2 ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

3. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กกับผู้สอนและเด็ก

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

3.3 เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.4 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

3.4 อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

3.6 ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

3.7 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรม นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

3.8 มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

4. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ชุมชนมี บทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

4.1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

4.2 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของ สถานศึกษา

4.3 เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จาก สถานการณ์จริง

4.4 ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4.5 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่นและของชาติ

4.6 ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

4.7 มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

บทที่ 11

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ 2 – 6 ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

1.1 จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

1.2 จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและบุคลากรอื่นๆได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

1.3 จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสดูแลแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับการอบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

1.4 จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

1.5 จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียน การสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

1.6 จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบางโอกาส

1.7 จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย 2 ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

2. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

2.2 พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2.3 จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

3. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

3.1 จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน

3.2 จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

3.3 จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

3.4 เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

4. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับและเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

หนังสือให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่

ปีการศึกษา 2566

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่ ในการประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่ พิเศษ /2566 เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ 2566 มีมติให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่ ปีการศึกษา 2566 โดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดประชุมปฏิบัติการครูเพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. มอบหมายให้ครูนำสาระสำคัญจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งให้มีการบูรณาการจุดเน้นตามแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน
3. จัดพิมพ์ตรวจทานและใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงจากกระทรวงศึกษาธิการหรือผลการประเมินการใช้หลักสูตรของโรงเรียน

ให้ความเห็นชอบ 1 พฤษภาคม 2566

(นางสาวหทัย นวชาติโมจิต)

ผู้ทำการแทนผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ

โรงเรียนพระกุมารเยซูบ้านไผ่